

[Elin Appel.]

trede maa den undersøge hele Forholdet omkring den praktiske Mellemskole, som altsaa i sin Tanke, mener jeg, var god, men som i sin Udformning har vist sig ikke at kunne føre til noget. Vi kender sikkert den almindelige Klage fra Lærerne over, at det kun er de allerdaarligste, der bliver tilbage i den praktiske Mellemskole, og over, hvor sejt det er at undervise i den. Hvis vi tager den Ting til Efterretning, at den praktiske Mellemskole, selv om den var god i sin Tanke, ikke har naaet sit Formaal, bliver vi nødt til at tage denne Kendsgerning op til Overvejelse i Sammenhæng med hele Skolens Struktur.

Samtidig med at den praktiske Mellemskole blev oprettet, fik vi indført en hel Del nye Fag, alle sammen Fag, som jeg ikke har noget at indvende imod, men det blev udtrykkelig anført dengang, og med Rette, at disse Fag ikke maatte tjene til at forflygtige Grundigheden i de elementæreste Skolefag, saadan som den daværende Undervisningsminister, det nuværende ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen, selv udtrykte det — jeg beder om Tilladelse til et kort Citat —:

„Med Hensyn til Fagene i Skolen er jeg af den Opfattelse, at den udvidede Undervisningstid bør anvendes til mere grundigt at lære de Fag, Skolen hidtil har haft.“

Det er ikke blevet saadan, at den udvidede Undervisningstid har gjort, at man mere grundigt har kunnet lære de Fag, som er Skolens elementæreste. Jeg mener da ogsaa, at her er et Sted, hvor en Kommissionsundersøgelse maa sætte ind, ikke bare i Folkeskolen, men ogsaa længere op — det skal jeg komme tilbage til. Det er en Erfaring, som alle vi, der underviser voksne, gør, at netop de elementære Færdigheder hos en meget stor Del af vore Elever lader endog meget tilbage at ønske: i Stavning, i at udtrykke sig og i at læse med Forstaaelse. Man hører denne Klage fra Erhvervene, mange Steder fra, og jeg tror, man maa sige, at det Forsøg paa en Forbedring, som man i Anledning af den Anke, der var blevet rettet, gjorde ved Gennemførelsen af den sidste Skolereform, derved at man udvidede Undervisningstiden noget, heller ikke har hjulpet. Det er ikke saadan, at vi kan sige, at de elementære Fag er grundigere lært nu, end de var før, det er heller ikke saadan, at vi kan sige, at de elementære Fag er nogenlunde tilfredsstillende lært; jeg tror, man maa indrømme, at der her er noget tilbage at ønske, noget meget væsentligt. Hvis vi fortsætter ad den Vej, med at indføre flere

Fag, som vi dog ikke har Tid til at gøre meget ved, kommer vi ogsaa her ud i en Overfladebehandling af Stoffet, som hverken Lærere eller Elever kan være tjent med. Jeg vil derfor mene, at det er et Spørgsmaal, man maa tage under Overvejelse, med hvilken Timefordeling og Fagfordeling man kan sikre sig en grundig elementær Undervisning.

Hvis man vil forsøge at stille sig det Spørgsmaal, hvordan man skal komme ud over den Misère, som vort Skolevæsen her er kommet i, og som det har været i meget, meget længe, saa er det som sagt urimeligt paa Forhaand at drøfte konkrete Forslag i Detailler, eftersom en Kommission netop skal undersøge dem. Men det er en given Sag, at hvis en Kommission skal undersøge vort Skolevæsens Struktur, er der en Ting, den ikke kan komme uden om at tage op, en Løsning som man er gaaet over til nogle Steder i Udlandet, nemlig den udelte Barneskole. Jeg ser meget vel, at der kan være store Betæneligheder ved denne udelte Barneskole, jeg tør heller ikke i Dag gaa blankt ind for den. Men jeg finder, at det Problem er saa alvorligt, og at dette Forslag til Løsning, den udelte Barneskole, har saa mange endog ypperlige Momenter i sig, at det er absolut nødvendigt for en Kommission at tage den med i sine Overvejelser, og først og fremmest vil det blive nødvendigt at erfare, hvad man i Udlandet har faaet ud af at gaa over til den udelte Barneskole. Jeg vilde tro, at en hel Del af de Skavanker, som den udelte Barneskole saa absolut har, har ogsaa Mellemskolen i sin nuværende Form. Jeg ønsker bare at nævne dette og stille det frem som et af de Problemer, der naturligt maa tages op, og som det er paa Tide at vi tager op til Overvejelse og til Sammenligning med Erfaringerne udefra.

Desuden er der et andet Hovedpunkt, som jeg vil mene maa være et Objekt for en saadan Kommission. Det er i det hele taget at se paa den Form, som Eksaminer har faaet her til Lands.

Det kan ikke nytte, at man her ændrer Eksamensformen inden for et enkelt Led, for det ene drager jo det andet med sig. Jeg kan f. Eks. blot nævne, at de nye Fag, man nu har faaet i Mellemskolen, og den Omstændighed, at Mellemskolen hører med til Folkeskolen, har gjort, at man nu kræver ogsaa nye Fag til Seminarieuddannelsen, saadan som det er udtrykt i Danmarks Lærerforenings Hovedbestyrelses Krav af 1948 til den siddende Seminariekommission, hvori man siger, at man ønsker „Adgang til fuld Uddannelse i Seminarietiden i ethvert af Folkeskolens Fag“. Jeg